Ambtelijk advies inzake aanvraag terrasvergunning P96
[redacted] **november 2020**

Voorgeschiedenis

In september 2011 is aan de Stichting Eigen Plek een ligplaatsvergunning verleend voor een dekschuit in de Prinsengracht. In de vergunning is vermeld dat deze uitsluitend is verleend voor sociaal-culturele activiteiten en dat deze niet voor een ander doel mag worden gebruikt en niet door de stichting kan worden overgedragen. In de vergunning is ook vermeld dat deze in afwijking van het waterbeleid is verleend, omdat volgens dat beleid alleen watergebonden activiteiten zijn toegestaan. "*Deze uitzondering op de regels wil het dagelijks bestuur alleen maken voor de Stichting Eigen Plek met de bestaande hierboven aangegeven doelstellingen. Als de stichting wordt opgeheven of de doelstellingen worden gewijzigd zal de vergunning voor dit bedrijfsvaartuig worden ingetrokken.*" Die doelstellingen zijn als volgt omschreven: "*De Stichting heeft ten doel het in het belang van de buurtbewoners rondom het adres Prinsengracht 96 beschikbaar stellen van een platte dekschuit (….) voor het vergroten van de mogelijkheden voor openluchtrecreatie van deze buurtbewoners.*"

De ligplaats is in 2012 ook in het bestemmingsplan Water opgenomen. In de toelichting is aangegeven: "*Er zijn twee niet-varende bedrijfsvaartuigen met een niet-watergebonden activiteit. Dat zijn de spaarzame uitzonderingen op de regel: de Poezenboot in het Singel en de buurtontmoetingsboot van de Stichting Eigen Plek in de Prinsengracht.*"

Dat een uitzondering is gemaakt voor de dekschuit, heeft met de lange voorgeschiedenis te maken. In de jaren tachtig lagen er twee boten in de Prinsengracht, die drugsgerelateerde overlast veroorzaakten. Toen die boten weggehaald zijn, hebben actieve buurtbewoners een dekschuit afgemeerd, om te voorkomen dat nieuwe problemen zouden ontstaan. Vervolgens is de dekschuit overgedragen aan de daartoe opgerichte Stichting Eigen Plek, ten behoeve van de hierboven genoemde doelstelling, mede omdat weinig Jordaanbewoners over eigen buitenruimte beschikten.

De Stichting was via haar bestuursleden steeds verbonden met café P96. De dekschuit ligt tegenover het café. Het is dan ook waarschijnlijk dat tijdens de activiteiten consumpties genuttigd werden die afkomstig waren uit P96. In de aanvraag die leidde tot de vergunning van 2011 worden allerlei sociaal-culturele activiteiten genoemd en wordt daarnaast aangegeven: "*De laatste jaren maken overdag ook in toenemende mate langslopende toeristen gebruik van de dekaak om zelf meegebrachte dranken en spijzen te nuttigen. Ze kunnen 's avonds na 20.00 uur ook een drankje in het tegenover gelegen café P96 halen en op de dekaak nuttigen, maar dit is allerminst verplicht. In zijn algemeenheid geldt dat een groot deel van de activiteiten zoals hierboven geschetst plaatsvindt op een moment dat de deuren van het café nog gesloten zijn. Door de week heeft het café immers zijn openingstijden gehandhaafd zoals deze bestonden toen het café nog uitsluitend avondcafé was. Tegenwoordig is het café in het weekend soms ook overdag geopend. Tijdens feestjes van buurtbewoners in de avonduren wordt meestal gebruik gemaakt van eigen catering. In een minderheid van de gevallen kiest men ervoor de drankjes later op de avond aan de overkant in het café te halen en op de dekaak van de stichting te nuttigen. In geen enkel geval wordt op de dekaak bediend door personeel van het café*"

Aanvraag terrasvergunning

In 2017 krijgt het stadsdeel klachten van een bewoner die tegenover de dekschuit is komen wonen. Er vinden controles plaats en geconstateerd wordt dat de dekschuit volledig is ingericht als terras. Er wordt een handhavingsprocedure gestart. P96 sluit daarop het terras, maar maakt wel bezwaar tegen de handhaving en doet daarbij een beroep op de lange voorgeschiedenis en geeft aan dat de sluiting alleen al in het eerste half jaar van 2018 een inkomstenderving van €200.000 tot gevolg heeft. In augustus 2018 besluit het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum om het gebruik van de dekschuit als terras nog twee jaar, tot 1 november 2020, te gedogen. De dekschuit mag daarna, conform de verleende ligplaatsvergunning en het bestemmingsplan water, aanwezig blijven voor buurtactiviteiten. Noch P96, noch de klagende bewoner is het daarmee eens. Maar omdat precies in deze periode door de Raad van State een uitspraak wordt gedaan op grond waarvan niet meer geprocedeerd kan worden tegen gedoogbeslissingen, laten beide partijen het erbij zitten.

In mei 2020 vraagt P96 toch een terrasvergunning aan. Het dagelijks bestuur laat weten voornemens zijn te weigeren, waarna P96 een van 7000 handtekeningen voorziene steunbetuiging overhandigd aan de stadsdeelvoorzitter, een raadsadres indient en zich tot de stadsdeelcommissie wendt. Het raadsadres zal worden betrokken bij de afhandeling van de vergunningaanvraag. In de stukken geeft P96 opnieuw aan dat het voortbestaan van het café afhankelijk is van het verkrijgen van de terrasvergunning. De stadsdeelcommissie brengt een unaniem advies uit aan het db: verleen vergunning aan P96.

Inhoudelijk is het advies van de stadsdeelcommissie problematisch, omdat een juridische basis voor vergunningverlening ontbreekt. Dat maakt het motiveren van een vergunning ook buitengewoon lastig. In het terrassenbeleid (2008, 2015) zijn terrassen op dekschuiten expliciet uitgesloten. In het waterbeleid (2006) en het bestemmingsplan Water (2012) zijn niet-watergebonden bedrijfsactiviteiten expliciet uitgesloten. De tekst van de ligplaatsvergunning is klip-en-klaar: verleend voor uitsluitend sociaal-culturele activiteiten, aan de Stichting, niet overdraagbaar. Ook de maatwerkmogelijkheden die in het terrasbeleid zijn opgenomen bieden geen soelaas: zij zijn gericht op het iets anders positioneren van een terras, omdat de beleidsregels geen uitkomst bieden en/of afwijking tot een beter resultaat leidt dan het volgen van de beleidsregels. Daarvan is in dit geval geen sprake. Vergunningverlening is dus alleen mogelijk door van het beleid af te wijken. Een reden daarvoor zou in theorie gevonden kunnen worden in tijdsverloop (overgangsrecht, gewekte verwachtingen) maar beide zijn in dit geval niet aan de orde, te meer omdat uit het dossier blijkt dat de situatie ten tijde van de aanvraag ligplaatsvergunning (incidenteel horecagebruik, vooral 's avonds open) onvergelijkbaar is met de situatie ten tijde van het gedoogbesluit (inkomstenderving van [redacted], voor voortbestaan afhankelijk van terrasboot, hele dag geopend).

Gelet op het bovenstaande is een eventuele vergunning ook zeer kwetsbaar in een juridische procedure. En schept een precedent in het ten gunste van de ondernemer afwijken van het beleid voor water en terrassen, zonder dat deze van een goede, juridisch houdbare motivering kan worden voorzien.

Een relevante omstandigheid is nog dat P96 veelvuldig gebruikt wordt voor borrels van de Amsterdamse afdeling van D66.